Aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
t.a.v. mevrouw A. Bertram en de heer V.P.G. Karremans
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

cc: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport t.a.v. mevrouw S. Hermans
cc: Vaste Commissie Infrastructuur & Waterstaat

Amsterdam, 29 september 2026

Betreft: Oproep van artsen en zorgorganisaties voor een PFAS-vrije toekomst

Geachte mevrouw Bertram en heer Karremans,

Graag vragen we uw aandacht voor het volgende. Het is de gezamenlijke overtuiging van Stichting Tegengif, hoogleraar en intensivist Diederik Gommers, KWF Kankerbestrijding, Groene Zorg Alliantie, Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA), AJN Jeugdartsen Nederland, Caring Doctors, Nederlandse Vereniging voor Medische Milieukunde (NVMM), De Groene Huisarts, De Groene Neuroloog, Commissie Gynae Goes Green (van de Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie), de Koepel Artsen Maatschappij + Gezondheid (KAMG), de Nederlandse Vereniging van Revalidatieartsen, de Nederlandse Vereniging van Artsen voor Longziekten en Tuberculose (NVALT), de Commissie Duurzaamheid van de Nederlandse Vereniging voor Klinische Chemie en Laboratoriumgeneeskunde, het Nederlands Oogheelkundig Gezelschap, de beroepsorganisatie van tandartsen, orthodontisten en MKA-chirurgen in Nederland (KNMT) en de Groene MDL (subcommissie binnen de Nederlandse Vereniging van Maag-Darm-Leverartsen) dat de toekomst PFAS-vrij moet zijn. Daarom geven wij u graag een aantal belangrijke punten mee.

Effecten PFAS op de gezondheid
Iedere Nederlander krijgt via voedsel en water te veel PFAS binnen: het RIVM concludeert dat bijna driekwart van de Nederlanders meer PFAS in het bloed heeft dan de gezondheidskundige grenswaarde. Recent nog publiceerde de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) een rapport waaruit blijkt dat PFAS (met name TFA) een groot probleem zijn voor de toekomst van ons drinkwater. PFAS zijn nauwelijks afbreekbaar – vandaar de bijnaam 'forever chemicals'. De stoffen stapelen zich op in ons lichaam, verzwakken het immuunsysteem en worden in verband gebracht met kanker. Bij kinderen kan blootstelling onder meer leiden tot een zwakkere respons op vaccinaties. De Europese Commissie schat dat de zorgkosten oplopen tot 27 miljard euro per jaar in 2040 en 29,5 miljard per jaar in 2050 als we niks doen. Niet voor niets willen negen op de tien Nederlanders dat er maatregelen komen tegen PFAS-vervuiling.

Belang van een breed Europees PFAS-verbod
Begin 2027 wordt naar verwachting eindelijk een besluit genomen over een Europees PFAS-verbod; het zogenaamde PFAS-restrictievoorstel. Wij, de ondertekenaars van deze brief, steunen het voorstel zoals dat in 2023 is ingediend door Nederland, Duitsland, Denemarken, Noorwegen en Zweden. Wij benadrukken het belang van een verbod dat geldt voor alle PFAS én alle toepassingen, zoals in het originele voorstel wordt beschreven. Ook de wetenschappelijke commissies van het Europese Agentschap voor chemische stoffen (ECHA) adviseren dat een algeheel Europees PFAS-verbod noodzakelijk is en steunen het restrictievoorstel.

PFAS-vrije alternatieven in de medische sector
Er wordt vaak gezegd dat we PFAS nodig hebben voor medische toepassingen, maar er zijn al veel alternatieven in medische hulpmiddelen beschikbaar. Denk aan PFAS-vrije astma-inhalatoren of het gebruik van intraveneuze anesthesie in plaats van fluorhoudende anesthesiegassen. Waar nog geen alternatieven bestaan, biedt het voorstel voldoende tijd om deze te ontwikkelen (tot wel 13,5 jaar). Hoogleraar en intensivist Diederik Gommers zei hierover: 'Er zijn al PFAS-vrije alternatieven in gebruik. Voor toepassingen waar die er nog niet zijn, gaan we die samen met de industrie ontwikkelen. Nederland moet koploper worden op dit gebied.' Meer dan 150 artsen, verpleegkundigen, wetenschappers en beroepsorganisaties dringen bij de Europese Commissie aan op een volledig PFAS-verbod, omdat dit zowel noodzakelijk als haalbaar is. De medische sector hoeft dus niet te worden aangevoerd als argument om het voorstel verder af te zwakken.

Geen eeuwigdurende uitzonderingen
Bepaalde belangenorganisaties pleiten op dit moment nog voor een eeuwigdurende uitzondering (*time unlimited derogation*) voor de PFAS-soort fluorpolymeren, waarbij wordt beweerd dat de productie- en afvalfase zonder emissies kan. Wetenschappers pleiten juist voor het aan banden leggen van de productie en de toepassing van fluorpolymeren. Dit vanwege hun extreme persistentie. Bovendien wijst onderzoek uit dat het een utopie is dat fluorpolymeren in gesloten systemen - en dus zonder emissies - geproduceerd kunnen worden. Ook ECHA concludeert dat onbeperkte vrijstellingen grote afbreuk doen aan het doel om hardnekkige PFAS-vervuiling terug te dringen en dat fluorpolymeren niet uitgezonderd moeten worden. Daarom is het van cruciaal belang dat er voor geen enkele PFAS-soort een eeuwigdurende uitzondering komt.

Concreet vragen wij:

1. **Europa: breed PFAS-restrictievoorstel zonder eeuwigdurende uitzonderingen**
   - Wij vragen u om de voortrekkersrol van Nederland vast te houden en zich, samen met de andere initiërende lidstaten, te blijven inzetten voor een breed Europees verbod op productie en gebruik van PFAS zonder eeuwigdurende uitzonderingen.

2. **Nederland: zo snel mogelijk een nationaal PFAS-lozingsverbod**
   - Als het Europese restrictievoorstel wordt aangenomen, geldt voor bepaalde toepassingen alsnog een overgangstermijn tot wel 13,5 jaar. Om PFAS-vervuiling in deze periode al terug te dringen is een nationaal lozingsverbod noodzakelijk.
   - In 2024 nam de Tweede Kamer een motie aan om een verbod op het lozen van PFAS uit te werken. U heeft aangekondigd dit najaar te komen met een uitwerking van een gedeeltelijk lozingsverbod.
   - Wij vragen u om nu, anno 2026, samen met de minister de motie van de Tweede Kamer daadwerkelijk ten uitvoer te brengen en zo snel mogelijk over te gaan tot een lozingsverbod.

3. **Nederland als aanjager in de ontwikkeling en het gebruik van PFAS-vrije medische hulpmiddelen**
   - De Nederlandse medische sector zet al geweldige stappen richting PFAS-vrije innovatie en wil hierin aanjager worden.
   - Wij vragen u de Nederlandse medische sector strategisch te positioneren binnen Europa als aanjager op het gebied van PFAS-vrije medische hulpmiddelen, onder meer door de Nederlandse kennis en ervaring in te brengen bij de Europese Commissie en ECHA.

Heeft u vragen over onze standpunten? Wij gaan graag met u in gesprek om deze toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Annelies den Boer (directeur Stichting Tegengif), mede namens
Diederik Gommers (hoogleraar en intensivist)
KWF Kankerbestrijding
Groene Zorg Alliantie
Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA)
AJN Jeugdartsen Nederland
Caring Doctors
Nederlandse Vereniging voor Medische Milieukunde (NVMM)
De Groene Huisarts
De Groene Neuroloog
Commissie Gynae Goes Green (van de Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie)
Koepel Artsen Maatschappij + Gezondheid (KAMG)
Nederlandse Vereniging van Revalidatieartsen
Nederlandse Vereniging van Artsen voor Longziekten en Tuberculose (NVALT)
Commissie Duurzaamheid van de Nederlandse Vereniging voor Klinische Chemie en Laboratoriumgeneeskunde
Nederlands Oogheelkundig Gezelschap
Beroepsorganisatie van tandartsen, orthodontisten en MKA-chirurgen in Nederland (KNMT)
Groene MDL (subcommissie binnen de Nederlandse Vereniging van Maag-Darm-Leverartsen)

TEGEN
GIF

KWF

DE
GROENE
HUISARTS.nl

caring
doctors

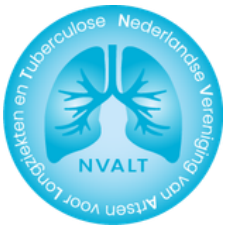
Nederlandse Vereniging van Artsen voor Longziekten en Tuberculose
NVALT

KNMT

NVMM
Nederlandse Vereniging voor
Medische Milieukunde

NEDERLANDSE
VERENIGING VAN
REVALIDATIEARTSEN

Groene Zorg
Alliantie

NEDERLANDSE
VERENIGING VOOR
ANESTHESIOLOGIE

NVKC

Gynae
Goes
Green

NOG

KAMG
Voor artsen Maatschappij + Gezondheid

Groene MDL

AJN
JEUGDARTSEN NEDERLAND

De Groene Neuroloog